

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Olgou Stránskou v právní věci žalobců: a) B. B., nar. x, b) S. B., nar. x, c) A. Z. B., nar. x, d) A.Y. B., nar. x, e) M. A. M., nar. x, všichni státní příslušnost Afghanistan, t.č. ZZC Bělá – Jezová, 294 21 Bělá pod Bezdězem, všichni zastoupeni Mgr. Ing. Janem Procházkou, LL.M. eur., advokátem se sídlem Nile House, Karolínská 654/2, 186 00 Praha 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR (Odbor azylové a migrační politiky)**, pošt. schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 9. 6. 2016, č. j. OAM-781/DS-PR-P18-2016, a ze dne 9. 6. 2016, č. j. OAM-785/DS-PR-P18-2016, o udělení mezinárodní ochrany,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne ze dne 9. 6. 2016, č. j. OAM-781/DS-PR-P18-2016, a ze dne 9. 6. 2016, č. j. OAM-785/DS-PR-P18-2016, se zrušují a věc se žalovanému vrací k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobcům do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení částku 30.734,- Kč k rukám jejich právního zástupce Mgr. Ing. Jana Procházky, LL.M. eur., advokáta.**

O d ů v o d n ě n í

Rozhodnutími ze dne 9. 6. 2016, č. j. OAM-781/DS-PR-P18-2016, a ze dne 9. 6. 2016, č. j. OAM-785/DS-PR-P18-2016, žalovaný podle ustanovení § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) zastavil řízení o udělení mezinárodní ochrany s tím, že žádosti žalobců o udělení mezinárodní ochrany shledal jako

nepřípustné podle ustanovení § 10a písm. b) zákona o azylu, jelikož státem příslušným pro posouzení žádostí žalobců je Maďarská republika.

Usnesením ze dne 21. 7. 2016, č. j. 46 Az 9/2016-24, přiznal soud žalobě odkladný účinek.

Žalobci namítli, že vydáním napadených rozhodnutí žalovaný porušil následující ustanovení čl. 3 odst. 2 Nařízení č. 604/2013 (dále jen „Dublinské nařízení“), neboť v Maďarsku dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení; ve spojení s § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, neboť žalovaný se touto otázkou řádně nezabýval a nedostatečně své odůvodnění v tomto ohledu odůvodnil.

Žalobci uvedli, že přicestovali na území Maďarska ze Srbska, přičemž Srbsko je Maďarskem považováno za třetí bezpečnou zemi; s ohledem na neexistenci účinného prostředku nápravy v Maďarsku reálně hrozí, že žalobci budou deportováni do Srbska bez toho, aby jejich žádost byla meritorně přezkoumána. Uvedli, že v roce 2012 vydalo UNHCR zprávu pojednávající o situaci žadatelů o azyl a držitelů mezinárodní ochrany v Srbsku, v níž poukazuje na to, že od dubna 2008 do srpna 2012 nebyl žádná osobě přiznán status uprchlíka, což silně naznačuje, že srbský azylový systém není uzpůsoben poskytovat ochranu těm, kteří ji potřebují. Kromě toho Srbsko dle UNHCR není schopno poskytnout dostatečnou garanci nenavrácení. UNHCR proto doporučilo, aby Srbsko nebylo považováno za třetí bezpečnou zemi a aby se státy zdrželi navrácení žadatelů do Srbska na tomto základě. Žalobci zdůraznili, že toto stanovisko UNHCR nadále platí.

Dále uvedli, že jak vyplývá z § 51 odst. 2 písm. e) maďarského zákona č. 80 z roku 2007, o azylu, v platném znění, přichází-li cizinec z třetí bezpečné země, je jeho žádost o mezinárodní ochranu považována za nepřípustnou. K meritornímu přezkumu žádosti tedy v těchto případech nedochází. Je-li však v Maďarsku žádost o mezinárodní ochranu označena za nepřípustnou, neexistuje proti takovému rozhodnutí prostředek nápravy, který by bylo možné považovat za účinný. Významnou skutečností v tomto směru je, zejména, že je-li žádost o mezinárodní ochranu odmítnuta jako nepřípustná, cizinec disponuje lhůtou pouhých 3 dnů pro podání žaloby k příslušnému soudu. Již to samotné je důvodem, proč je nutné považovat soudní prostředek nápravy a priori za neúčinný.

Žalobci uzavřeli, s ohledem na skutečnost, že přicestovali na území Maďarské republiky ze Srbska, reálně hrozí, že jejich žádost bude odmítnuta jako nepřípustná s odkazem na argument třetí bezpečné země. Uvedené rozhodnutí přitom nelze napadnout žádným prostředkem nápravy, který by bylo možné považovat za účinný. V případě přemístění do Maďarska proto žalobcům hrozí, že jejich žádost nebude maďarskými orgány meritorně přezkoumána a budou navráceni zpět do Srbska. Jak již ale bylo uvedeno výše, ani v Srbsku nemají žalobci přístup k účinné azylové proceduře. V důsledku toho vzniklá nebezpečí, že ze Srbska budou dále deportováni do jiné země či již přímo do země původu, a to aniž by jejich obava z pronásledování, resp. z nelidského či ponižujícího zacházení, byla kýmkoliv věcně přezkoumána.

Z výše uvedených důvodů navrhuje žalobci zrušení napadeného rozhodnutí.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že Maďarsko je právoplatným členem Evropské unie, k mučení, nelidskému zacházení apod. ve smyslu zákona o azylu v průběhu azylové procedury nedochází, státní moc zde dodržuje lidská práva a je schopná zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů, ratifikuje a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských

právech a základních svobodách a umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad dodržováním těchto práv. Maďarsko je považováno za bezpečnou zemi původu nejen Českou republikou, nýbrž i ostatními státy Evropské unie. Pokud by se během pobytu v této zemi nějaké problémy vyskytly, mají žalobci možnost obrátit se s žádostí o pomoc na příslušné tamní orgány či instituce. Konstatoval, že Maďarsko je povinno objektivně nestranně v souladu se základními zárukami a zásadami azylového práva posoudit žádosti výše jmenovaných o udělení mezinárodní ochrany. Žalobcům nepřísluší předjímat budoucí rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie, který je příslušný k posuzování jejich žádostí o udělení mezinárodní ochrany, i zde mají však možnost využití příslušných opravných prostředků, nebudou-li v Maďarsku s jejich žádostmi úspěšní. Uvedl, že došlo k individuálnímu posouzení případů žalobců a doplnil, že se dostatečně zabýval azylovým řízením a přijímacími podmínkami žadatelů o mezinárodní ochranu v napadených rozhodnutích na str. 4 a 5. Jak vyplývá z usnesení Ústavního soudu, III. ÚS 3561/15 ze dne 12. ledna 2016, „stěžovatel neprokázal existenci důvodné obavy, že bude v Maďarsku vystaven reálné hrozbě mučení, nelidského či ponižujícího zacházení, resp. že by v Maďarsku existovaly v přijímací proceduře pro žadatele o azyl systémové nedostatky, pramenící např. ze zdoluhavosti identifikační procedury, nedostatečné kapacity přijímacích zařízení a životních podmínek v dostupných zařízeních.“ Je pravdou, že Maďarsko je konfrontováno s masovým přílivem uprchlíků nejen z Kosova, ale i zemí Blízkého a Středního východu překračující hranice Maďarska přes jeho sousedy Srbsko a Rumunsko, avšak z pohledu imigrantů se jedná pouze o tranzitní zemi, neboť směřují do zemí západních, převážně do Spolkové republiky Německo. V této souvislosti je nepochybně maďarský azylový systém vystaven problému ubytování imigrantů a zajištění potřebných standardů péče. Žadatel může čelit sníženému sociálnímu standardu zajištění životních potřeb, avšak maďarský azylový systém nevystaví žadatele mučení či nelidskému zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy. Takto se k problematice vyjádřil Krajský soud v Brně v usnesení o nepřiznání odkladného účinku žalobě, č.j. 33 Az 2/2015, ze dne 11. března 2015.

Žalovaný dále poukázal na rozsudek Soudního dvora (čtvrtého senátu) ze dne 17. března 2016 ve věci C-695/15 PRU, Shiraz Baig Mirza proti Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal, z něhož vyplývá, že „čl. 3 odst. 3 nařízení Dublin III musí být vykládán v tom smyslu, že členský stát může rovněž využít práva na vrácení žadatele o mezinárodní ochranu do bezpečné třetí země poté, co uvedený členský stát na základě uplatnění uvedeného nařízení a v rámci postupu přijetí zpět rozhodl o tom, že je příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, která byla předložena žadatelem, který tento členský stát opustil před tím, než bylo vydáno rozhodnutí ve věci samé o jeho první žádosti o mezinárodní ochranu.“

Žalovaný uzavřel, že napadená rozhodnutí nejsou rozhodnutími věcnými, to znamená, že ačkoli se jimi řízení o žádostech v jednom členském státě zastavuje, protože je bylo třeba formálně ukončit, věc jmenovaných a jejich případné právo na azyl však budou dále posuzovány, byť před orgány jiného státu.

Žalobní námitky proto žalovaný s ohledem na výše uvedené považuje za nedůvodné.

Ze správního spisu vyplývá, že žalobci byli dne 16. 5. 2016 zadrženi při nelegálním pobytu v České republice a umístěni do Zařízení pro zajištění cizinců v Bělé pod Bezdězem - Jezové. V souladu s čl. 17 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 603/2013 byly žalobcům sejmuty otisky prstů a poslány do systému EURODAC. Ze záznamu o výsledku porovnávání otisků prstů jednoznačně vyplynulo, že žalobci podali žádost o mezinárodní ochranu dne 6. 5. 2016 v Bulharsku. V protokolu o vyjádření účastníka řízení uvedli, že svou vlast opustili v březnu

roku 2016 a cestovali přes Pákistán, Írán a Turecko do Německa či Belgie, až byli zadrženi na území České republiky.

Z žalobou napadeného rozhodnutí plyne, že se žalovaný předně zabýval tím, zda vůbec je ve smyslu nařízení č. 604/2013 dána příslušnost České republiky k posouzení žádosti žalobců, kterou podali dne 6. 5. 2016 v Maďarsku. Podle čl. 7 uvedeného nařízení přistoupil žalovaný k hodnocení kritérií obsažených v čl. 8 až čl. 15 a uzavřel, že v případě žalobců nebylo naplněno žádné z kritérií, jež by určilo příslušnost České republiky či konkrétního členského státu k posouzení žádosti žalobců. Aplikoval proto čl. 3 odst. 2, který stanoví, že pokud nemůže být na základě uvedených kritérií určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána. Na to žalovaný konstatoval, že na základě provedené lustrace v databázi EURODAC je zřejmé, že jmenovaní požádali o udělení mezinárodní ochrany jako prvními členským státem Evropské unie na území Maďarska. Požádal tedy Maďarsko o přijetí žalobců zpět na své území a posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Maďarsko se ve stanovené lhůtě nevyjádřilo, platí tedy, že svou příslušnost k posouzení žádosti uznalo. Žalovaný tedy uzavřel, že Maďarsko je příslušné k posouzení žádosti žalobců o udělení mezinárodní ochrany a v souladu s postupem dle čl. 18 nařízení č. 604/2013 je povinno žalobce přijmout zpět na své území a dokončit posouzení jejich žádosti o mezinárodní ochranu.

K otázce možnosti přemístění žalobců do Maďarska uvedl, že Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, jako nejvyšší orgán odpovědný za dohled nad dodržováním a naplňováním Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 a Newyorského protokolu z roku 1967 nevydal žádné stanovisko, požadující, aby se členské státy Evropské unie zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Maďarska, jak to učinil například zcela jednoznačně v případě Řecka. Ze zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky z května 2016, která monitoruje nejnovější vývoj právních opatření v oblasti mezinárodní ochrany v Maďarsku, vyplývá, že maďarské právo a praxe nejsou v rozporu s mezinárodním či evropským právem. Správní orgán se dále zabýval zprávou Evropské rady pro uprchlíky a exulanty (ECRE) z ledna 2016, která poukazuje na rozhodnutí některých států EU neprovádět transfery do Maďarska z důvodů omezeného přístupu k řízení a možnosti nepřímého porušení zásady nenavrácení způsobeného maďarskými transfery do Srbska. Správní orgán si je vědom faktu, že soudy některých členských států rozhodly o pozastavení transferů do Maďarska, avšak tato rozhodnutí nejsou závazná pro další členské státy. Podle čl. 3. odst. 3. Nařízení Evropského parlamentu a Rady si každý členský stát ponechává právo na vrácení žadatele do bezpečné třetí země, což bylo potvrzeno rozsudkem ESLP Shiraz Baig Mirza proti Bevéndoríási és Állampolgársági Hivatal, se kterým se správní orgán ztotožňuje. V rozsudku je poukázáno na fakt, že je na Maďarsku, aby prokázalo, že státy, do kterých transferuje, splňují kumulativní podmínky pro označení za bezpečné třetí země. V tomtéž rozsudku je rovněž uvedeno, že ve věci žadatele přijatého zpět neexistuje povinnost provádět vždy meritorní přezkum. Ačkoliv v druhé polovině roku 2015 nastala v Maďarsku kritická situace související s přeplněním azylových zařízení, problémy v řízení a zajišťování péče a životních potřeb žadatelů nelze hodnotit jako mučení či nelidské a ponižující zacházení ve smyslu čl. 3 Nařízení. Na úrovni EU nebylo vydáno rozhodnutí či doporučení poukazující na systematické nedostatky azylového řízení v Maďarsku. Současná situace se navíc od stavu v druhém pololetí roku 2015 liší, neboť intenzita proudu příchozích žadatelů se zmírnila. Maďarsko je členem Evropské unie, státní moc zde dodržuje právní předpisy a lidská práva a je schopná zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů i ze strany nestátních

subjektů. Maďarsko ratifikovalo a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad dodržováním těchto práv. Maďarsko je rovněž považováno za bezpečnou zemi původu nejen Českou republikou, nýbrž i ostatními státy Evropské unie. Dosud nebylo vydáno žádné rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva či Evropského soudního dvora, které by prokazovalo existenci nelidského či ponižujícího zacházení vůči žadatelům o mezinárodní ochranu na maďarském území.

Krajský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vycházel ze skutkového a právního stavu k okamžiku rozhodování soudu (čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/32/EU). Dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Podle čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/32/EU členské státy pro dosažení souladu s odstavcem 1 zajistí, aby účinný opravný prostředek obsahoval úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU, a to alespoň v řízeních o opravném prostředku u soudu prvního stupně.

Podle čl. 3 odst. 2 nařízení č. 604/2013 pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána.

Není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.

Pokud podle tohoto odstavce nelze provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem.

Podle § 3 správního řádu nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.

Podle § 50 odst. 3 správního řádu správní orgán je povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. V řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena.

Podle ustanovení čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/32/EU má soud o žalobě proti rozhodnutí, jako opravném prostředku u soudu prvního stupně, rozhodovat dle stavu ke dni rozhodnutí soudu. Přímý účinek tohoto ustanovení byl

dovozen též Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 26.11.2015, č.j. 10 Azs 194/2015 – 32.

V posuzované věci směřují námitky žalobců proti názoru žalovaného, že jejich předání do Maďarské republiky brání systematické nedostatky v azylovém řízení či podmínkách přijetí žadatelů, které by dosahovalo možného rizika nelidského či ponižujícího zacházení. Podle čl. 3 odst. 2 věty druhé nařízení č. 604/2013 přemístění žadatele do primárně příslušného členského státu brání existence závažných důvodů se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie. K přezkoumání názoru žalovaného je proto třeba posoudit jednak existenci nedostatků v azylovém řízení, a také hrozbu nelidského či ponižujícího zacházení s žadateli o udělení mezinárodní ochrany.

Soud proto nejprve zkoumal, zda jsou důvodná tvrzení žalobců ohledně systematických nedostatků v azylovém řízení v Maďarské republice.

Ze statistických údajů zveřejněných statistickým úřadem Evropské Unie (dále jen „Eurostat“) soud zjistil, že v roce 2015 bylo v Maďarské republice podáno celkem 176900 žádostí o udělení mezinárodní ochrany. Lze připustit, že značná část osob, které podaly žádost o udělení mezinárodní ochrany v Maďarské republice, pokračuje poté podobně jako žalobci dále do západní části Evropy. Nicméně je třeba uvést, že v roce 2014 bylo podáno celkem 7930 žádostí o předání zpět do Maďarska, ačkoliv bylo v témže roce vyřízeno tamními úřady pouze 5445 žádostí v prvním stupni. Tomu i odpovídá poslední zveřejněný údaj Eurostatu o osobách, které čekají na rozhodnutí o azylu, kterých bylo v listopadu roku 2015 v Maďarské republice celkem 53585. Vyvstávají též pochybnosti o kvalitě vyřizování žádostí o udělení mezinárodní ochrany v Maďarské republice, neboť v září roku 2015 nebylo vyřízeno celkem 107420 žádostí, v říjnu roku 2015 nebylo vyřízeno celkem 77645 a v listopadu roku 2015 nebylo vyřízeno celkem 53585. Stěží lze předpokládat, že se stal systém vyřizování žádostí o udělení mezinárodní ochrany v Maďarsku natolik efektivní, že zvládl vyřídit přes 5 tisíc žádostí za dva měsíce, když se podle údajů Eurostatu do té doby počet nevyřízených žádostí neustále zvyšoval a maďarské úřady doposud vyřizovaly přibližně 5000 žádostí ročně.

O přetížení azylového systému v Maďarské republice svědčí též to, že na žádost českých úřadů o předání žalobců do Maďarska se nedostalo odpovědi ze strany maďarských úřadů.

Jak uvedli žalobci v žalobě a jak se uvádí ve zprávě projektu AIDA (Asylum Information Database) z října roku 2015 (která je v tomto ohledu stále aktuální), žádosti žadatelů o udělení mezinárodní ochrany, kteří na území Maďarské republiky přišli z území Srbska, mohou být na základě nařízení maďarské vlády č. 191/2015 a ustanovení § 9 maďarského zákona o azylu (č. 80 z roku 2007) odmítnuty ve zkráceném řízení jako nepřipustné. Nadto se lze proti takovému rozhodnutí bránit pouze žalobou podanou v třídní lhůtě. Ústavní soud v nálezu ze dne 1.12.2009, sp.zn. Pl.ÚS 17/09, k sedmidenní lhůtě k podání žaloby zakotvené v českém zákoně o azylu v tehdejší znění uvedl: „Závěr o její (ne)ústavnosti lze učinit leda po vyhodnocení dalších kontextuálně působících okolností. Navrhovatel v tomto smyslu poukazuje na zásady ovládající správní soudnictví, a to zásadu dispoziční a zásadu koncentrace řízení, které ve spojení s krátkou lhůtou žadateli o udělení mezinárodní ochrany možnost realizovat soudní přezkum značně ztěžují a v některých případech dokonce znemožňují. Pominout rovněž nelze specifickou životní situaci, v níž se většina žadatelů o mezinárodní ochranu nachází“, a dodal „od samého počátku jsou tak kladeny požadavky na kvalitu argumentace žalobce. S přihlédnutím k tomu, nač poukazuje

navrhovatel, tedy že žalobce je jako žadatel o azyl ve specifické situaci, když se zpravidla neorientuje ve zdejších poměrech a právním řádu, nezná jazyk, nemá zde žádné zázemí, kontakty a je odkázán na vnější pomoc, není tento formální požadavek procesního řádu lehce splnitelný. Přistoupí-li k tomu ještě sedmidenní lhůta, fakticky nutně krácená nejméně o další dva nepracovní dny víkendu, v níž tak musí žadatel-žalobce učinit, vytváří se na něj již nepřiměřený tlak“. Jelikož z § 53 maďarského azylového zákona vyplývá, že v žádosti o přezkum odmítavého rozhodnutí správního orgánu nelze uvádět žádné nové skutečnosti a soud o takové žádosti rozhodne ve lhůtě osm dní od obdržení žádosti, lze srovnat situaci, za níž Ústavní soud České republiky zrušil sedmidenní lhůtu v českém azylovém zákoně, se situací v Maďarsku. Nadto proti těmto rozhodnutím maďarského soudu nejsou přípustné žádné opravné prostředky (viz § 53 odst. 5 maďarského azylového zákona). Na základě výše uvedeného má soud za to, že třídenní lhůta k podání žaloby proti rozhodnutí ve zkráceném řízení neumožňuje žadatelům o mezinárodní ochranu účinnou obranu u soudu.

Z uvedených údajů Eurostatu, jakož i z údajů předložených žalobci, vyplývá, že obavy žalobců z nevyřízení jejich žádosti o udělení mezinárodní ochrany v Maďarsku v přiměřené lhůtě, či dokonce z jejího věcného neprojednání, a z následné nemožnosti účinné obrany proti takovému rozhodnutí, jsou oprávněné. Proto soud konstatuje, že azylový systém v Maďarské republice vykazuje systémové nedostatky, které neumožňují předání žalobců k vyřízení jejich žádosti o udělení mezinárodní ochrany do Maďarské republiky.

Dále se soud zabýval tím, zda existuje důvodná obava, že podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie.

Pokud jde o životní podmínky žadatelů o mezinárodní ochranu, lze přisvědčit názoru Krajského soudu v Brně z usnesení ze dne 11. 3. 2015, č. j. 33 Az 2/2015 – 31. Je sice pravdou, že podle uváděné zprávy projektu AIDA jsou v současné době střediska v Maďarsku přeplněná a dochází zde díky tomu k určitému snížení komfortu žadatelů. Nicméně tento snížený komfort nelze charakterizovat jako riziko nelidského či ponižujícího zacházení.

Ačkoliv soudu nepřísluší presumovat rozhodnutí maďarských úřadů, přesto musí konstatovat, že v případě předání žalobců do Maďarské republiky hrozí jejich předání do Srbska, jako bezpečné země původu podle nařízení maďarské vlády, aniž by byla jejich žádost meritorně posouzena. Podle zprávy UNHCR ze srpna roku 2012, kterou žalobci přiložili k žalobě, má azylový systém v Srbsku mnoho nedostatků a dokud tyto nedostatky nebudou odstraněny, nemá být Srbsko považováno za bezpečnou zemi z hlediska mezinárodní ochrany. Toto stanovisko UNHCR nebylo doposud revidováno. Nadto dle zpráv Human Rights Watch, dostupných na webových stránkách <https://www.hrw.org/news/2015/07/24/human-rights-watch-submission-bosnia-and-herzegovina-serbia-and-kosovo-european>, dochází v Srbsku k takovému porušování práv žadatelů o azyl, které dle soudu dosahují intenzity nelidského a ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie.

Jak soud výše uvedl, snížil se počet žadatelů o mezinárodní ochranu v Maďarské republice od září roku 2015 do listopadu roku 2015 o více než 50000, a lze se tak důvodně domnívat, že maďarské úřady hojně využívají zkráceného řízení při vyřizování žádostí a vracejí žadatele o azyl do Srbska, které však v současnosti není bezpečnou zemí, ač je takto maďarským nařízením vlády označeno. Skutečnost, že uvedený postup je aplikován, potvrzuje i novější zpráva UNHCR z května 2016. V případě existence takovéto „automatizované“ procedury na straně maďarských úřadů, která je v rozporu se zásadou non-refoulement, nelze Maďarskou republiku považovat za zemi, kde není důvodná obava, že

podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie.

Z výše uvedených důvodů shledal soud námitky žalobců důvodnými. Pro úplnost soud dodává, že obdobně rozhodoval již v minulosti (např. rozsudky ze dne 14. 1. 2016, č. j. 49 Az 109/2015-74 a č. j. 49 Az 110/2015-79) a jelikož situace v Maďarsku a Srbsku se v rozhodných otázkách v mezidobí nezměnila, nemá důvod se od těchto rozsudků odchýlit.

Nad rámec žalobních bodů pokládá soud za nezbytné upozornit, že řízení, jež předcházela vydání napadených rozhodnutí, trpí i dalším deficitem, který se v „dublinských“ řízeních opakuje a na který zdejší soud upozorňuje žalovaného opakovaně. Jedná se o neprovedení osobního pohovoru se žalobci podle čl. 5 Dublinského nařízení (srovnej např. rozsudek ze dne 26. 5. 2016, č. j. 46 Az 3/2016-32). Soudu znovu nezbyvá než konstatovat, že žalovaný jeho předcházející rozhodnutí ve své praxi stále nerespektuje a přes opakovaná upozornění ze strany soudu nadále porušuje právo žadatelů o azyl v „dublinských“ řízeních na spravedlivý proces. Soud znovu zdůrazňuje, že takový postup žalovaného je v příkrém rozporu se základními principy právního státu.

Soud rozhodl ve věci podle ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s. bez nařízení jednání, protože žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobci nevyjádřili do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s takovým postupem soudu.

Ze shora uvedených důvodů soud napadená rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil a vrátil věci žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Bude na žalovaném, aby zejména zohlednil stav řízení o žádostech o udělení mezinárodní ochrany v Maďarské republice, a aby zvažil aplikaci čl. 3 odst. 2 věty třetí nařízení č. 604/2013.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobcům, kteří byli ve věci úspěšní, přiznal soud náhradu nákladů řízení v částce 30.734,- Kč. Tato částka sestává z odměny advokáta ve výši 24.800,- Kč za dva úkony právní služby po 3.100,- Kč [převzetí a příprava zastoupení a sepsání žaloby – § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů], za každého ze žalobců snížené o 20 % (§ 12 odst. 4 téže vyhlášky) za každého ze žalobců, ze dvou paušálních částek jako náhrady hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky, vše zvýšeno o částku 5.334,- Kč odpovídající 21 % DPH z předchozích.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí,

proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze 5. srpna 2016

Olga Stránská, v. r.
samosoudkyně

Za správnost:
Božena Kouřimová